

**UCHWAŁA NR LIV/337/22
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

w sprawie: przyjęcia Programu Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Sławno na lata 2023-2027

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559, poz. 1005, poz.1079 i poz.1561) art. 7 ust. 1 pkt. 1 i art. 48 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021r. poz.1285, z 2017r. poz.2217; z 2020r. poz.1493; z 2021r. poz.1292, poz.1559, poz.1834, poz.1981, poz.2105, poz.2120, poz.223 i poz.2270; z 2022r. poz.64, poz.91, poz.526, poz.583, poz.655, poz.807,poz.974, poz.1002, poz.1079, poz.1265, poz.1352, poz.1700, poz.2180, poz.2561, poz.2674 i poz.2770) Rada Gminy Sławno uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Sławno na lata 2023-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2023r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr LIV/337/22
Rady Gminy Sławno
z dnia 29 grudnia 2022 r.

**PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SŁAWNO
NA LATA 2023-2027**

Sławno 2022 rok

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Uwarunkowania prawne	3
III. Diagnoza problemów mieszkańców na terenie Gminy Sławno	3
IV. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu	6
V. Adresaci programu	7
VI. Cele programu	7
VII. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu	7
VIII. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu	7
IX. Koszty programu	7
X. Monitorowanie i ewaluacja efektów	7

I. WPROWADZENIE

Niepełnosprawność jest jednym z wielu problemów współczesnej cywilizacji, wywołuje bowiem wiele konsekwencji indywidualnych oraz społecznych. Problem z każdym rokiem narasta, a wiąże się ze starzeniem społeczeństwa oraz globalnym wzrostem schorzeń przewlekłych. Żyjemy w czasach, w których z jednej strony jesteśmy świadomymi odbiorcami wszelkich treści napływających z zewnątrz, staramy się poszerzać swoje zainteresowania i wiedzę o świecie, wiemy teoretycznie, że aktywność fizyczna to lek, który działa nie tylko na ciało, ale także na umysł. Jednakże, gdy przychodzi nam wprowadzić w życie doskonale znane zasady nagle pojawiają się ogromne przeszkody w postaci braku czasu, chęci, motywacji. Wybieramy siedzący tryb życia niż aktywność fizyczną. Światowa Organizacja Zdrowia zdefiniowała w/w aktywność fizyczną, jako „każdy ruch ciała wywołany przez mięśnie szkieletowe, który wymaga wydatku energetycznego”. Jej brak przyczynia się do utraty zdrowia (np. zawał, zator płucny, otyłość) oraz wielu niepełnosprawności. Ponadto określa, zdrowie, jako „stan pełnego fizycznego, umysłowego oraz społecznego dobrostanu”. W ostatnich latach definicja ta została uzupełniona o sprawność do prowadzenia produktywnego życia społecznego i ekonomicznego, a także wymiar duchowy.

Prowadzenie przez samorządy programów zdrowotnych, obejmujących m.in. kompleksową terapię i rehabilitację osób niepełnosprawnych jest uzasadnione wobec ograniczonej dostępności świadczeń rehabilitacyjnych finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia. Dzięki rehabilitacji możliwe jest ograniczenie stosowania farmakoterapii i skrócenie czasu trwania niepełnosprawności. Rehabilitacja lecznicza jest najlepszą formą leczenia, praktycznie niemożliwą do zastąpienia.

Program polityki zdrowotnej Gminy Sławno na lata 2023-2027 oparto na priorytetach zdrowotnych zawartych w zmienionym Rozporządzeniu Minister Zdrowia z dnia 6 listopada 2013r. roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY SŁAWNO

• Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

• Dane statystyczne

Według danych na miesiąc grudzień 2021 r. w gminie mieszkało 7749 osób w tym 3855 kobiet i 3894 mężczyzn.

Niestety przyrost naturalny na terenie Gminy spada, co pokazują poniższe dane:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2019	2020	2021
Liczba urodzeń	77	87	79
Liczba zgonów	92	110	100
Saldo	-15	-23	-21

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat saldo urodzeń w stosunku do zgonów jest ujemne, co oznacza, że na terenie gminy stale więcej osób umiera niż się rodzi.

Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest podział ludności wg kategorii wiekowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2019	2020	2021
Przedprodukcyjny			
Ogółem	1849	1779	1853
Kobiet	882	851	887
Mężczyźni	967	928	966
Produkcyjny			
Ogółem	4606	4679	4564
Kobiety	2111	2152	2096
Mężczyźni	2495	22527	2468
Poprodukcyjny			
Ogółem	1330	1330	1332
Kobiety	881	882	872
Mężczyźni	449	448	460

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

82,81% populacji to ludzie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

• Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy funkcjonuje 7 Publicznych Szkół Podstawowych oraz Zespół Szkół Samorządowych, w skład, którego wchodzi Szkoła Podstawowa i Szkoła Branżowa oraz 6 punktów przedszkolnych. Łączna ilość uczniów- 968 .

Ponadto funkcjonują 2 placówki kulturalno-oświatowe (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka) oraz Ośrodek Zdrowia i 1 punkt apteczny.

Działa szereg organizacji pozarządowych tj:

- 4 kluby sportowe;
- 9 OSP;
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój”;
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich.

Dodatkowo w ramach działań pomocowych na terenie gminy funkcjonuje również Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, który oferuje wsparcie dla 60 osób w tym zabiegi rehabilitacyjne dla uczestników Domu.

• Działania pomocowe

Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane i dostępne instrumenty. Dodatkowo tworzone są Gminne Programy mające na celu zapobieganie i skuteczne reagowanie na rodzące się problemy.

Podstawowy nacisk położony jest na działalność profilaktyczną i wczesne reagowanie. Szkoły Podstawowe, jako instytucje pierwszego kontaktu dla młodych osób interweniują w przypadku wystąpienia sygnałów świadczących o niepokojących objawach.

Placówki oświatowe w ramach prowadzonych zajęć posiadają programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- promowanie zasad zdrowego stylu życia,
- zapobieganie uzależnieniom,
- radzenie sobie z własną i cudzą agresją,

- poznawanie systemów wartości wpływów społecznych,
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania,
- nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów,
- promowanie życia bez uzależnień.

Dodatkowo wychodząc naprzeciw problemom zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwił również mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu. Zatrudniona tam kadra posiada pełne kwalifikacje do wykonywanego zawodu. Zatrudnienie dostosowane jest do potrzeb.

Szeroko zakrojoną pomoc na rzecz osób i rodzin z problemami prowadzi również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa, jak i usługowa w tym m.in. praca socjalna pomoc logopedyczna oraz usługi opiekuńcze dla osób starszych.

Istotnym dla społeczności lokalnej jest uruchomienie w 2022r. gabinetu rehabilitacyjnego, który to obejmuje wsparciem specjalistycznym mieszkańców Gminy Sławno.

Ponadto w oparciu o realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego pod tytułem „ Realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania” przewidziano uruchomienie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego jak również objęcie 20 uczestników projektu korzystających z usług opiekuńczych opaskami telemedycznymi.

Poniższe zestawienie wyraźnie wskazuje zmianę charakteru wsparcia realizowanego w myśl ustawy o pomocy społecznej. Obecny system działań wsparcia finansowego dla rodzin, choćby w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych czy świadczeniach wychowawczych umożliwia Ośrodkom Pomocy Społecznej również realizację zadań niefinansowych wynikających z odrębnych programów czy projektów bez „ uszczerbku finansowego” dla rodzin.

Tabela Nr 3. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej

Lata	2019	2020	2021
Liczba świadczeniobiorców	400	331	268
świadczeń pieniężnych	157	243	85
świadczeń niepieniężnych -posiłki dla dzieci	328	296	194
pomocy usługowej	17	15	8
Dodatkowo			
pomoc logopedycznej	356	215	211

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Analizując powyższe dane należy pamiętać, że daną osobę/rodzinę uwzględniono tylko raz, bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Jak więc widać we wskazanym zestawieniu corocznie maleje liczba osób korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej.

Tabela Nr 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp.	Przesłanki udzielenia pomocy	2019	2020	2021
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	82	68	56
2.	Bezrobocie	33	31	34
3.	Niepełnosprawność	55	48	42
4.	Długotrwała choroba	88	58	56
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	26	7	11
6.	Alkoholizm	1	0	4
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	1	1	1
8.	Zdarzenie losowe	1	0	0

9.	Przemoc w rodzinie	3	1	1
----	--------------------	---	---	---

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ jest stale potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

W związku z powyższym w ramach programu niezbędne jest dokonanie oceny sytuacji zdrowotnej mieszkańców w zakresie posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności znajdującego się w aktach GOPS

Tabela Nr 5. Skala niepełnosprawności na terenie Gminy

Lata	2019			2020			2021		
	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
Osoby posiadające potwierdzenie niepełnosprawności /stopień umiarkowany i znaczny/	125	66	59	134	64	70	203	98	105

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać na powyższym zestawieniu na terenie Gminy stale wzrasta liczba osób posiadających orzeczenia potwierdzające niepełnosprawność wśród naszych mieszkańców. Dominującą grupą od 2 lat są mężczyźni.

Warto podkreślić, że z niepełnosprawnościami wielokrotnie idą w parze świadczenia wypłacane z tego tytułu, co świadczy również o ekonomicznych skutkach różnego typu zaburzeń zdrowotnych.

Tabela Nr 6 Osoby pobierające świadczenia ze względu na niepełnosprawność w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych

Lata	2019	2020	2021
Zasiłki pielęgnacyjne	190	196	203
Świadczenia pielęgnacyjne	35	39	37
Specjalny zasiłek opiekuńczy	10	9	7
Świadczenie za życiem	2	2	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Tabela dot. 7 zasiłków stałych pobieranych w myśl ustawy o pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność

Lata	2019	2020	2021
Ogółem	21	19	21
Zasiłki stałe pobierane ze względu na wiek	3	2	0
Zasiłki stałe pobierane ze względu na niepełnosprawność	18	17	21

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

IV. UZASADNIENIE POTRZEBY WDROŻENIA PROGRAMU

Jak wiadomo w przypadku każdej jednostki chorobowej sukces leczenia uzależniony jest od czasu podjęcia leczenia, intensywności leczenia oraz ciągłości leczenia. Pacjent, u którego wcześniej zastosuje się odpowiednie leczenie np. rehabilitację niejednokrotnie ma dużą szansę na powrót do pełnej sprawności

Biorąc powyższe pod uwagę niezbędna jest realizacja wielu świadczeń specjalistycznych w tym świadczeń rehabilitacyjnych jak również ogólnodostępnych świadczeń zapewnianych przez Ośrodek Zdrowia w Sławnie.

Niestety widoczne jest znaczne ograniczenie w dostępności do specjalistów. Wynika to m.in. z występujących w służbie zdrowia limitów na świadczenie usług, co dodatkowo wydłuża czas oczekiwania. Ponadto problem stanowi również bariera komunikacyjna – ograniczona ilość połączeń komunikacyjnych czy brak własnego środka transportu.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Sławno. Bez względu, bowiem na wiek sytuacja zdrowotna może wymagać interwencji specjalisty.

W związku z powyższym działania w stosunku do dzieci i młodzieży mają zapewnić im prawidłowy rozwój i usuwanie ewentualnych zaburzeń i zagrożeń.

Osobom w wieku produkcyjnym podejmowane działania mają pozwolić zostać jak najdłużej aktywnymi zawodowo oraz społecznie.

Działania podejmowane w ramach programu mają pomóc ludziom w wieku poprodukcyjnym poprzez zlikwidowanie lub choćby zminimalizowanie dolegliwości związane z ich wiekiem.

VI. CELE PROGRAMU:

Cel główny: Dalsze zwiększenie dostępności świadczeń usług medycznych dla mieszkańców Gminy Sławno w tym do fizjoterapii i zabiegów rehabilitacyjnych poprzez m.in. sukcesywne doposażanie gabinetu rehabilitacyjnego. Powyższe działanie wpłynie na poprawę, jakości życia osób niepełnosprawnych, chorych poprzez przywracanie im sprawności ruchowej.

Cele szczegółowe:

- zwalczanie bólu i stanów zapalnych;
- zapobieganie następstwom chorób przewlekłych;
- wsparcie, pomoc rehabilitacyjna m.in. osobom z dysfunkcjami narządu ruchu;
- usunięcie procesów chorobowych oraz zapobieganie nawrotom i postępowaniu choroby.

VII. MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI ODPOWIADAJĄCE CELOM PROGRAMU

- Liczba pacjentów skierowanych do udziału w programie w poszczególnych latach;
- Liczba wykonanych zabiegów;

VIII. ZASADY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ W RAMACH PROGRAMU

Ponieważ realizacja programu ma na celu poprawę, jakości życia mieszkańców Gminy Sławno wszelkie podejmowane działania będą miały charakter ogólnodostępny po spełnieniu określonych niezbędnych wymagań. W przypadku rehabilitacji z pomocy skorzystają w szczególności mieszkańcy Gminy posiadający skierowanie na zabiegi rehabilitacyjne.

Świadczenia udzielane w ramach programu będą dobrowolne i bezpłatne.

Dodatkowo dzieci i młodzież posiadające opinię bądź orzeczenie o potrzebie podjęcia stosownych działań w miarę możliwości zostaną objęte stosowną pomocą.

IX. KOSZTY PROGRAMU

Planowany roczny koszt programu stanowi kwotę 400.000,00zł./środki własne/.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA EFEKTÓW

Podmiot leczniczy realizujący program jest zobowiązany do informowania Wójta Gminy Sławno o liczbie pacjentów objętych programem ze wskazaniem form realizowanej rehabilitacji. Dodatkowo w celu możliwości monitorowania efektów pracy podmiotu leczniczego realizującego program zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji medycznej oraz stosownej sprawozdawczości.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy opracowanie i realizacja programów wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy. Przyjęcie Programu Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Sławno na lata 2023-2027 jest konieczne dla dalszego funkcjonowania gabinetu rehabilitacyjnego w miejscowości Sławno.